

Деница Каракушева

Алхимията на страстта

Тарун Дж. Теджпал

Книга първа

Према: Любов

Мразовито утро

Не любовта е най-здравата спойка между двама души, а сексът.

В часовете по физика в училище ни учат, че е по-трудно да разделиш две тела, ако са съединени по средата, отколкото ако са свързани някъде в горната или долната си част.

Все още бях лудо влюбен в нея, когато я напуснах, но страстта беше изчезнала и дори всички години на споделяне и грижа, и разкриване, и пътуване не можеха да ме спрат да си тръгна.

Може би си го спомням погрешно.

Строго погледнато не аз си тръгнах, а Физ.

Но истината е, че тя, както винаги, направи това, което аз исках от нея, което й внуших да направи. А аз направих това, което направих, защото дотогава тялото ми се

беше обърнало срещу нейното и всеки, който е претеглял и вниквал както в ума, така и в тялото, би ви казал, че тялото, с всичките си досадни нужди, е истинският двигател на живота. Умът просто му проправя път или го утешава с високопарни проповеди, когато път няма.

Бръщолевичите на пуританите и моралистите са изтерзаните викове на тези, чиито тела не са успели да намерят пътя към блаженството. Когато видя монах - бил той хиндуист, мюсюлманин или християнин – да кълне инстинктите на тялото, аз виждам човек, който е изгубен, гневен и обезсърчен. Неспособен да прозре обаянието на тялото, неспособен да намери пътя към ненадминатата наслада, той е решен да обърка всички останали търсачи. Тези, които не успеят да открият сексуалния си спътник, вкарват ума и тялото във война.

Признавам, че има и истински духовни хора, както и че има носорог с един рог, но те са малобройни, рядко срещани и лесно разпознаваеми. За останалите от нас тялото е храмът.

Истината е, че бог може да бъде докоснат.

Да бъде помирисан. Вкусен. Достигнат.

На сутринта, в която се събудих и не усетих порива да се плъзга надолу по тялото й и да вдишам аромата й, знаех, че съм в беда.

Както винаги, спяхме в малката стая с изглед към долината Джоликот, на чамови легла, сковани за един ден от мършавите момчета на Бидеш Лал. Застарели жълти борови дъски. Прави линии. Никаква украса. Груби, първични, с абсолютно нищо излишно. Тъй като в продължение на години бяхме спали на легла, направени от канап и шперплат, обичахме усещането за солидност, което тези излъчваха. Легнали на тях, не се чувствахме като градски издънки. Нашето легло беше единично – това, което дърводелците наричаха персон и половина. Ние бихме предпочели спалня, с повече място за търкаляне, но стаята беше мъничка и понеже винаги спяхме сгъсени, тяло в тяло, всичко освен единичното легло беше излишно.

Като всяка сутрин жълтите пердета бяха дръпнати и равномерната светлина на зората се стелеше нежно в стаята. Само в планината, когато отвориш всички прозорци в онзи първи утринен час на светлина без слънце, се получава така, че светлината вътре и навън е съвсем еднаква и можеш да усетиш онова съвършено спокойствие, като в аквариум, когато рибката не мърда.

Светът е оцветен в един цвят. И е едновременно течен и замръзнал.

Качулатите белогърди славеи започваха да се стрелкат насам-натам от завяхващия чворест дъб пред прозореца, но все още не се бяха разцвърчали. Седнах с гръб към неравната каменна стена, полуподпрян на една смачкана възглавница и се загледах през парапета на големите прозорци към вълнообразната планина насреща. Млада светлозелена трева беше започнала да расте там, където преди две години свлачище беше оголило грозна дупка. Погледнеше ли я човек със силния бинокъл „Минолта” – внимателно фокусирайки с бавни движения на пръстите – виждаше, че носи грозотата на новото.

Папрат, трева и фиданки проправяха първите си плахи заявки. Без слоеве, без дълбочина. Като нови сгради и нова мебел и нови дрехи и нови любовници; чакащи времето и историята с мъка да им придадат стойност. Все пак новата трева позволяваше да гледаш планината, без да трепнеш. Миналата година голата дупка теглеше и отблъскваше погледа като отворена рана на просяк. Два сезона на барабанен дъжд бяха дали своята милостиня.

Без да отмествам очи, можех да попия нишките сив пушек, които се извиваха от дъното на долината подобно на вълнистите линии в детска рисунка на планински пейзаж. А като обърнех леко глава, можех да видя заспалата Физ, в обичайната за нея зародишна поза, сгушена далеч от мен.

Носеше само обикновена тениска със зелен призив за опазване на дърветата, изписан с ярък шрифт „Хелветика” на гърба. Образът под надписа беше нащърбено дизайнерско дърво преливащо в изображение на череп. Едно от онези хитроумни графични неща. Призивът гласеше: „Убий дърво, убий човек”. Понякога, когато я обладавах в забавено умопомрачение и тениската се свлечеше около наведените ѝ рамене,

буквите започваха да ми се замъгляват, докато накрая единственото, което можех да разчета беше „Убий, Убий“. Беше зов да освирепея и допринасяше с нещо към момента.

Сега тениската се беше набрала под гърдите ѝ и като повдигнех дебелия син юрган, който споделяхме, можех да видя пищните извивки на тялото ѝ. Широкият ѝ ханш, следващ тънката талия, най-пълната част от нея, винаги способна да ме възбуди на мига.

Гледах я дълго, повдигайки юргана като палатка с лявата си ръка. Тя не се събуди. Беше свикнала с моето воайорстване по всяко време на деня и нощта. Както куче, което престава да чува стъпките на познати слуги, нейната кожа беше престанала да настръхва от моя поглед. Дори се е случвало посред нощ да правя всякакви неща с тялото ѝ, а тя да не се събуди и да не знае нищо на следващата сутрин. Всеки път, като ѝ кажех, се стряскаше от знанието, че е била участник в нещо, без да го е осъзнавала.

Къдравата ѝ коса се стелеше на сплетени черни маси върху белия чаршаф – никога не спеше на възглавница, заради нещо свързано с ъгъла на врата и опасността от двойна брадичка. Тя имаше красива коса и някога дори само ако си заровех лицето в нея, главата ми се замаиваше. Преди много години, преди тя да навърши 18, минути след като бяхме правили любов за първи път, тя стоеше в малката ми баня в Чандигарх и гледаше мръсното огледало над мивката, съзерцавайки необратимото посвещение, и когато застанах зад нея, зарових лице в гъстата ѝ коса и новата миризма на ароматизиран шампоан и влажната кожа отдолу пак ме запалиха и за нула време бяхме отново на дюшека, посред флотилията от книги, разпилени по мозаечния под.

Вторият път продължи един пълен тласък.

Първият път беше само влизане.

Много по-късно, когато можехме да разговаряме за тези неща, го беше назовала двойния дрибъл. Случи се докато гледах баскетболен мач по телевизията и ѝ обяснявах правилата. Тя извади фразата от коментара ми и се хвана за нея. Каза ми:

- Помниш ли твоя първи велик двоен дрибъл?

Дори и след това продължаваше да ме дразни с нея. И понякога, след като лежах свършен, а тя беше още енергична, нагласяше ръце, като че чака да хване топка, и казваше:

- Не искаш ли да направиш двоен дрибъл?

И, разбира се, аз винаги исках и го правех.

Но сега я гледах и не усещах нищо. В повечето сутрини от живота си с нея се будех, натискайки своята твърдост в нейната мекота. Споменът за нейния аромат ме изпълваше през целия ден и в моментите на пробуждане започвах да ги изследвам. Обхождах тялото ѝ от горе до долу, вдишвах, вдишвах, вдишвах, ловувах за тайния източник, а пулсирането в кръвта ми се засилваше, докато не избухнеше в кресчендо; и тогава идваше спокойствието от бавното и тежко дишане и денят започваше.

Днес не почувствах нищо. Нищо освен слаба привързаност, докато гледах двете трапчинки в основата на гърба ѝ, които сега бяха изгладени в свитата ѝ поза. Малки вдлъбнатини от двете страни на гръбнака, подканващ вход към плътните очертания на пълнотата ѝ.

Никога не съм бил способен да гледам Физ безучастно. В началото, в продължение на много време, любовта ни беше болезнена и безформена. Любов, която не гледа.

После, след следобедна с двойния дрибъл на пода в стаята ми в Сектор 9, се зароди непреодолима жажда, растяща нужда. Желание, което не вижда.

Под тениската аз също бях гол, лунгито¹ ми се беше развързало през нощта. Проверих се леко с пръсти, но там нямаше нищо. Нощта отново си беше взела своето. Бях заситен, с изчерпана енергия и желание. През целия си живот бях изпитвал това само в минутите след епически секс. След като бях изразходван, докато не беше останало нищо.

Физ си имаше израз за тези маниакални случаи, когато достигаш върха, падаш от другата страна, и припадаш. Могъщо пресищане. Забравата след върховното удоволствие.

---

¹ Лунги – традиционна дреха, подобна на саронг. Представлява плат, който мъжете увиват около кръста си като пола-панталон. Типична за страни с много горещ климат, като Индия, Пакистан, Мианмар и др. – Б.Пр.

Миналата нощ отново се беше случило без причина или връзка с нещо останало. И нямах представа кога съм изгубил съзнание.

Физ се завъртя в съня си и ме прегърна през кръста. Изпитах импулсивно желание да я отблъсна. Вместо това, сложих ръка на косата ѝ и леко я разоших, като повдигах и пусках сплъстените ѝ черни къдрици. Също като съвършената ѝ кожа, косата ѝ беше жива. Движеше се в ръката, сякаш отвърщаше на ласките.

Нямаше нищо безлично у Физ. Всичко блестеше. Когато я срещнах за пръв път си помислих, че усмивката ѝ може да озари целия свят.

Рошенето на косата подаде грешния сигнал. Това беше един от жестовете, които винаги я възбуждаха. Тя плъзна ръка надолу, търсейки мен. Не бях там. Опита се да ме създаде. Нещо, в което никога не се беше проваляла. Но нощта напълно ме беше изцедила и не беше останало нищо за създаване.

- Обичам те – промърмори тя в просъница.

Това беше първото, което си казвахме всяка сутрин.

- И аз те обичам – отвърнах ѝ аз.

Ръката ѝ стана по-настоятелна. Но там нямаше нищо. Можех да усетя растящото недоумение по пръстите ѝ, докато те клатеха, опъваха, оголваха, дърпаха. Обичайни движения, които изискваха обичаен отговор.

- Но той не ме обича – каза тя.

- Обича те – отговорих, галейки косата ѝ.

Другата ми ръка лежеше върху тетрадката до възглавницата ми. Усещах гладката и топла светлокафява кожа. Трябваше да се преборя с желанието си да разгърна корицата и да се потопя в нея.

Няколко порядъчни минути по-късно я целунах по бузата и свалих краката си от леглото. Измъкнах лунгито си изпод юргана и го увих около кръста си.

- Върни се тук – промърмори тя. – Нека му покажа истинското му място в света.
- Трябва да се изпикая – отговорих и излязох от стаята по скърцащите дъски на дюшемето, озвучаващи пътя ми към горната тераса. Застанах на ръба на цветната леха, в която не растяха цветя, и се изпиках върху корените на любимия си сребърен дъб – вече по-висок от мен – и се загледах надолу към пробуждащата се долина.

Автобуси и камиони започваха да разтърсват планината със своите ревящи скорости. Остро свистене, пронизителен вой и разбираш, че поредният завой е бил покорен от застаряващ камион „Тата“. Далеч долу, на пазара Джоликот, по продължението на долината, можеше смътно да доловиш първото размърдване в магазините, с раздвижването на хората и започващите да димят огньовете. Трафикът по път Номер Едно – У-то на долината, единият ръкав на което отиваше към Нейнитал, а другият идваше към нас на път към Алмора - трафикът по Номер Едно все още беше ленив, от време на време някое марути² да изпълзи нагоре към Джоликот, спирайки за кратко на разпространеното У, а после да завие към Нейнитал или да се плъзне плавно към нас.

Мъглата още не беше започнала да се вдига. По това време на годината тя винаги се разбуждаше последна. Още два часа и щеше да започне да се извисява над дъното на долината. В началото щеше да е като няколко невъобразимо чисти, стегнати бели памучни топки, а после щеше бързо да се раздуе докрай, докато не изпълни цялата долина. Към девет часа щеше да достигне Бирбхати и после да се изкачи до нашата къща. До девет и

---

² Сузуки „Марути“ – най-разпространената марка кола в Индия.- Б.Пр.

половина щеше да ни е откъснала от света, скривайки от нас дори и собствената ни порта. До тогава щяхме да закусваме препечени филийки с мед в недовършения кабинет и да обсъждаме дали да четем, или да играем на скрабъл.

Изведнъж усетих студа. Бях излязъл без шал. А краката ми бяха мокри от обилната роса. Светлината ставаше по-ярка и светът придобиваше първите си нюанси за деня. Когато се обърнах, другата долина, долината Бхумиадхар, със своите гъстообрасли с бор и дъб склонове, лежеше в една по-сива и по-неподвижна зона.

Това беше едно от достойнствата на къщата. Стоеше на било, което разделяше две съвсем различни долини. Два различни свята. Единият зелен и див, и утихнал, и студен, и тъмен, а другият цивилизован и еднообразен, и зелено-кафяв, и топъл, и сияен.

Можеше да подбереш долината според настроението си, но в повечето случаи ние седяхме на ръба към долината Джоликот, по-топлия, по-сияйния, по-еднообразния пейзаж. Тук, когато седиш на терасата, планината се спускаше под краката ти, разкривайки цялата обширна долина: лъкагушешите пътища, старите бунгала с червени покриви, никнешите бетонни конструкции, далечните крайпътни магазинчета, старателно боядисаните държавни съоръжения, пълзящите автомобили, крушовите и прасковените насаждения, ширналите се борове, дъбове и ели, които ни даряваха компания, но от разстояние; които ни даряваха с динамика, но от разстояние.

От друга страна, пътят към Алмора – минаващ точно под оградата на къщата – ни отделяше от долината Бхумиадхар, като така нарушаваше както гледката, така и усамотението ни. Изгледът тук беше ограничен, мрачен, изпълнен с тайни. Гъсти дъбови и борови гори се спускаха чак до невидимото дъно; малкото жилища и тераси там бяха плътно скупчени под пътя и почти невидими от къщата. Именно от сърцето на тази долина излизаха дивите животни, и най-вече пантерите.

Тази гледка те повличаше надолу с неустоимата меланхолия на песен на Мохамед Рафи. Би могла да притежава необятен чар, ако не беше помрачена от отвратителното драцене на саундтрака – защото всеки път щом започнеш да се увличаш от съблазнителната тъмнина на долината, някой стенещ и скърцащ автобус разцепваше гледката и разваляше настроението. В някои дни – когато дъждът тъкмо е спрял, мъглата е

на отделни валма, а късното следобедно слънце огрява всичко под ъгъл – в някои дни долината Бхумиадхар ставаше по-хубава от другата. Но това се случваше рядко.

Минах по каменната рампа от терасата до кухнята, защото вече ми беше много студено. Раздрусих изкорубената чамова врата, докато резето отвътре не поддаде, влязох вътре, включих газта и сложих вода да заври в един съд. Багхира подскачаше зад мен нагоре-надолу. Ракшас все още не се беше качил от къщата за слугите отвън, тъй като не е очаквал да се събудим толкова рано. Аз бях доволен. Нямах настроение за шеги или пък да слушам как пее своите бхаджани³.

Когато влязох в покритата с дъски вътрешност на къщата, се спрях в трапезарията, докато очите ми привикнат, и отново се забавих в разнебитената дневна, която беше дори по-тъмна. После намерих пътя към стълбите, пристъпвайки припряно по чакъла на недовършения под. Изскърцаха при третото, четвъртото и петото стъпало, прескочих счупеното шесто и минах на пръсти през горното преддверие и верандата, и внимателно отворих вратата към малката ни стая.

Старият кедров сандък – утроба на хаоса – стоеше до отсрещната стена, тъмен и непоклатим, с месингов обков, пристягащ великолепното дърво, и зейнал лъскав катинар отпред.

Тя все още спеше, увита догоре в големия юрган. Само носът и челото ѝ се виждаха – останалото беше бъркотия от коса и плат. Подът тук беше бетонен – недовършен и незаравнен – и ние го бяхме избрали, за да можем да правим каквото си поискаме, денем и нощем, без да се притесняваме за скърцането на дъските или останалите шумове.

Минах през стаята безшумно и пуснах пердетата, приглаждайки гънките.

Тя се събуди, тъкмо когато си измъквах едно яке, протегна ръка към мен и каза:

- Къде отиваш? Моля те, ела тук.

Отидох при нея и целунах изпънатата ѝ ръка:

- Връщам се след минутка. Чаят е на котлона.

---

³ Бхаджан – религиозна песен- Б.Пр.

Но не се върнах. Налях си голяма чаша силен сладък чай, грабнах пакет бисквити с глюкоза и излязох през задната врата по каменната пътека към терасата. Отчаяно имах нужда да проясня разсъдка си. Това, което ми се случваше беше сюрреалистично. Ако не го проумееш бързо, щеше да разруши живота ми. Още една такава нощ и щях да бъда свършен.

Изведнъж изпитах нужда да увелича още повече дистанцията между себе си и Физ. Качих се на следващата тераса, най-високата точка на къщата, където преди осемдесет години е бил сложен водният резервоар и от където можеше да видиш горните части на Нейнитал, разпрострелите се незапланувани постройки, които водеха към господстващите кули и червени покриви на училището „Сейнт Джоузеф”. След като купихме мястото, бяхме донесли пейка от червен камък. Беше достатъчно широка, за да могат двама души да легнат и да съзерцават откритото небе. Пейката беше влажна от нощната роса, така че приклеках върху нея, прегърнал колене.

За петнайсет години никога не съм се чувствал толкова отдалечен от Физ. Дори и по време на най-лошите ни скарвания или когато почти се разделихме, страстта и потребността ни един от друг се бяха съхранявали. Подлудяващият елемент никога не ни е напуснал; винаги ни е карал да обезумяваме един около друг. Дори когато потъвахме в мълчание сърдити, телата ни си проговаряха и най-лекото докосване разпалваше лудост, която лекуваше всички рани.

Веднъж у леля й, след като два дни си бяхме мълчали, без да отстъпваме – причините винаги бяха мъгляви и несъществени - се бяхме сблъскали в банята, да си измием ръцете преди обяд. Ароматът на кожата й, един бегъл поглед в огледалото и започнахме да се целуваме. В следващия момент тя вече беше с гръб към вратата, едната ми ръка търсеше резето, а другата ципът на дънките й, а тя дъвчеше устните ми с привичния си необуздан глад. Както винаги си прилегнахме като пъзел: влажност и твърдост, плът и коса, любов и похот.

Когато слязохме за обяд елементът беше отново налице, здрав и остър като ножа в ръката на леля й, с който режеше манго. Втурнахме се към вкъщи безгласно. Този път

пъзелът беше сглобяван и разглобяван, наместван и разместван многократно; и всеки последен връх беше изкачван, докато не паднем от другата страна. Могъщо пресищане.

Но сега ставаше нещо, което ме парализираше.

Бях предприел това пътуване с тревога – преход, който през последните две години представляваше най-любимото ми пътуване на света. На тръгване от Делхи, изпитвах и страх, и копнеж. Последните две идвания бяха странни, толкова странни, че не можех дори сам да си обясня какво се случваше, камо ли да кажа на някой друг. След последното пътуване се разкъсах между порива да се върна тук незабавно или да остана надалеч завинаги. Затова оставих избора на Физ.

Бях разсеян, докато карах, и когато седнахме да закусим в крайпътното ресторантче „Шер-е-Панджаб” в Биласпур, Физ ме попита:

- Тревожи ли те нещо?

Отговорих ѝ със стара закачка:

- Мисля, че умира.

- Ще си поговоря с него.

- Ще трябва да му говориш на хинди. Това е хинди зоната – казах ѝ на хинди аз.

- Но той не разбира хинди – препълнен е със стария Езра.

Разсмяхме се.

Но аз изобщо не се почувствах по-уверен. Вчера, с приближаването на нощта, тази смесица от страх и желание беше започнала да расте. Физ беше заета да обгрижва фиданките си и не забеляза нищо дори когато си легнахме, всеки с по две сгряващи уискита в тялото.

Бяхме изтощени. Трафикът в Морадабад беше уморителен и бяхме заседнали и на двата влакови прелеза. Физ се сгуши в мен с глава на лявата ми ръка и лице в извивката под брадичката ми. Когато не прокарах ръце по тялото ѝ, ме попита:

- Искаш ли да му поговоря? Мога да му говоря и хинди, както знаеш!

Не казах нищо, а само изсумтях неопределено и тя беше заспала още преди пак да си поема дъх. Лежах буден и гледах как последните светлини в планината угасват. Скоро остана само осветената дъга на обсерваторията и квадратите небе през прозорците запулсираха, претъркани със звезди. На определени интервали се чуваше редовното тък-тък-тък на неизменния козодой, който живееше в лантановите храсти, сбутани под терасата по-надолу от къщата. Веднъж бях прекарал много часове в обикаляне наоколо да го мерна, но изглежда гнездото му беше някъде съвсем навътре.

В някакъв момент освободих ръката си от главата на Физ и тя както винаги се обърна на другата страна и се сви на топка.

Седнах с гръб към стената, отворих светлокафявата тетрадка и невъздържано се потопих в нея. Много скоро очите ми се измъчваха над въртеливото писане – стремителните колела от букви – на слабата жълта светлина от ветроупорния фенер. Но аз упорствах, убеден, че ако остана буден ще успея да го предотвратя, да го надживея. Химерата щеше да се разбие и да избледнее, и всичко щеше да свърши. Трябва да съм заспал полуседнал, защото, когато най-накрая се случи, бях все още в тази поза. Продължи дълго през нощта и, когато часове по-късно приключи, бях паднал от толкова много върхове, че не знаех как да се овладеея.

Краката започнаха да ме болят и трябваше да стана от пейката да ги раздвижа. Метнах утайката от чая надолу по склона – изчезна без следа – и се загледах в пейзажа, в който се бях влюбил от мига, в който го видях.

Тази къща трябваше да бъде нашето спасение, последният печат на нашата любов и нашия живот. Но сегашните признаци бяха лоши. За първи път през живота си с Физ се бях събудил, без да я желая. Студен към тялото ѝ, изтегнато до мен.

Готвеше се нещо ужасно. Усещах го с мозъка на костите си. Витаеше във въздуха.

Утрото беше хладно и свежо, но колкото и да тръсках глава, не успях да проясня ума си.

Кътникът започна да ме боли. Поне някои неща не се бяха променили. Затворих очи в очакване пулсиращата болка да утихне до постоянно туптене.

Нямах идея как щеше да се разпадне животът ми, единственият живот, който някога е означавал нещо за мен.

Слънцето все още беше загатнат проблясък отвъд обсерваторията отгатык върховете.

Внезапни бури

Цял ден валеше като из ведро и все още се изливаше, когато – шест месеца след онова мразовито утро – стоях с нея на долната порта и чаках автобуса от Бховали, който щеше да я отведе до Катхгодам и вероятно надалеч завинаги.

Иронично. Разбитото каменно заграждение, до което стояхме, беше точното място, на което седяхме в първия ден, когато видяхме къщата. Намираше се на един завой на пътя, малко след санаториума, като се качваш от Джоликот, изградено на мястото, от което къщата се откриваше за погледа за първи път. Заграждението беше под къщата и я хващаше под ъгъл, който ѝ придаваше особено романтичен характер.

Вече не ставаше за сядане. Цялото беше нестабилно и в остри ръбове. Преди година един излязъл от контрол камион се беше блъснал в него. Зидарията се разруши и камъните се разклатиха. Камионът вися с дни с едното колело над пропастта преди от Халдвани да дойде кран и да го изтегли. Собственикът – един сикх - първо грубо шамароса шофьора и помощника му, а после раздаде дребни сладки и заяви, че Бог е милостив. Като нищо можеше и да е на дъното на долината.

Стояхме близо един до друг с едва докосващи се рамене под големия зелен чадър J&B, който ни бяха подарили единствения път, когато отидохме на поло мач в Делхи. Когато го отваряхме, започвахме да се превземаме и приказвахме неща като:

- Страхотен чакър⁴, а? И, Дафедар, ис пони ка ганд ме тхори джалди дало!

Но днес бяхме слезли от къщата в мълчание. Тя беше отказала многобройните ми предложения да я откарам до гарата. Това беше опасно знамение, без прецедент. Показваше, че съм насиллил нещата до степен, в която вече не съм в правото си да градя или прекратявам отношенията ни. Бентът се беше пропукал. Водата щеше сама да проправи пътя си. Това, че имах контрол над шлюзовете, вече нямаше значение.

За петнайсетте години, през които бяхме заедно с Физ, никога не съм пропускал да я посрещна или оставя на някоя автобусна спирка, гара, кино, офис, болница, абсолютно навсякъде, абсолютно всеки път. Беше много повече от загриженост. По-близо до параноя. Живеех в ужас да не ѝ се случи нещо и чрез някакъв инстинкт за самосъхранение знаех, че животът ми ще се разпадне, ако тя някога излезе от него.

Веднъж, през първата ни година заедно, когато все още бяхме в колежа, тя трябваше да отиде до Нахан на семейна сватба. На три часа път от Чандигарх. Не я пусках да отиде сама. Взехме един раздрънкан химачалски държавен автобус, седнахме близо един до друг и говорихме без почивка по целия път, без да ни смущават непрекъснатите спирания, влагата през ранния мусон, мухите, прахолякът, любопитните погледи.

---

⁴ Чакър- полувреме в играта на поло.- Б.Пр.

В определен момент пътят минаваше през мудните второстепенни щатски пътища. Тесни селски улички без никакъв трафик точно под подножието на планината, под сенките на акации, ним и баянови дървета; лъкатушещи между сияйно-зелени оризища; охранявани от досадни искрящо-бели чапли. Внезапно попаднахме под плътен сив облак, борещ се да удържи издутия си корем; повя богат на дъжд прохладен бриз и профуча през ступените прозорци на скърцащия автобус.

Като пясък в дъжда, шокът в препълнения автобус мигновено се разнесе и потта върху раздразнените кожи се превърна в свежест. Всички разговори секнаха. Дори шумът на двигателя сякаш заглъхна. Като че ли по знак на режисьор, всички вдигнаха глави, затвориха очи и се оставиха на избавлението.

За безбожен човек като мен си беше религиозен момент. Хванах ръката ѝ – под прикритието на кожената ѝ дамска чанта - погледнах блестящата ѝ лека усмивка, гъстата ѝ коса, открила съвършените ѝ скули, и бях неописуемо щастлив.

Естествено, като пристигнахме в Нахан – високо в подножието на Хималаите – исках да я изпратя възможно най-близо до нейната дестинация. Да я оставя до вратата. Тръгнахме нагоре по хълма към ведомствената вила на леля ѝ и бяхме така погълнати от разговора, че леля ѝ буквално се оказа пред нас, преди Физ да я забележи.

- О, здравей, лельо! – избълва тя.

И без да нарушавам крачка, аз се завъртях на пети и тръгнах надолу по склона към автобусната спирка, без да смея да се обърна и да погледна назад дори веднъж. Това беше в началото; тя беше едва на седемнайсет и не исках да ѝ навлека проблеми със семейството. Тричасовото пътуване до вкъщи продължи сякаш цял живот, а когато се прибрах в стаята си беше късно и на вечерната светлина камарите книги на пода изглеждаха като укорително вдигнати показалци. През нощта се разяждах от усещането за нещо недовършено, сякаш ме бяха измъкнали по средата на някой филм.

На следващата сутрин преди изгрев бях на автобусната спирка в Сектор 17 и паркирах колелото си на паркинга. Мечтаех за нея и за писане през целия път нагоре – само това правех в онези дни. Без нея до мен, магията на лъкатушещите селски пътища

липсваше. Изкачих се по склона и на върха, където хълмът се разгръщаше в редици от къщи, седнах в чайната на ъгъла, поръчах си омлет и разпитах съсухрения планинец, неспирно запарващ чай в един поразително черен съд, за местоположението на къщата на чичо й.

Дребен като лястовичка, той припяваше „Хар Говинда Хар Гопал! Хар Говинда Хар Гопал!”

- Дебелият хидроинженер? – попита между припева – Ами, ако искате да се видите с дебелия инженер и дебелия му жена, ще трябва да изчакате, защото те тъкмо слязоха долу до пазара да си купят възможно най-евтините зеленчуци. Нали ги знаете онези от правителството, дето искат всичко да им е без пари. Но, за да свършат нещо, първо прибират таксата.
- Трябва да направя една доставка – казах му аз.

Той ме изгледа. Показах му екземпляра на „Сбогом на оръжията”, който четях.

- Има табела с нарисувано злобно куче на портата. Направо влизайте. Кучето е като тях – дебело и мързеливо – и ще захапне някой само ако му се плати.

Оставих три рупии на напуканата дървена маса и подметнах:

- Не обичаш дебели хора, така ли?
- Не, господине, всичко трябва да е по мярка. Къщата ви не трябва да е по-голяма от сърцето ви; леглото ви не трябва да е по-голямо от съня ви; а храната ви - нито зрънце повече от стомаха ви. – Той скочи от мястото си до свистящата печка – точно като птичка - грабна парите и продължи – Хората не трябва да прибавят и грам в повече към тежестта на майката земя. Тя и без това вече е претоварена. Претоварена от плът, претоварена от алчност и претоварена от скръб. Когато взните се наклонят, ще настане апокалипсис. Светът е такъв, какъвто е, защото хората са забравили каква е разликата между правилно и неправилно.

Той не ме гледаше, докато говореше, а продължаваше да работи: бършеше малките наредени чаши и издрасканите пластмасови чинии и добавяше още вода, захар и мляко към непрестанно врящия чай.

- Така че, стъпвай леко, приятелю! И слушай сърцето, а не ума си. Светът се е погубил, защото слуша ума твърде много. Хар Говинда Хар Гопал!

Намерих къщата лесно и смело отворих портата с нейната грозна тенекиена табела, предупреждаваща за немска овчарка, и влязох направо вътре. Старият продавач на чай беше прав. Дебел златист лабрадор спеше под плетена маса на верандата, с отпусната на лапите си глава. Погледна ме любопитно с едно око и повече не помръдна.

Позвъних на звънеца. Прозвуча цялата песничка „Джингъл белс”. Едно разглезено на вид момче отвори вратата. Носеше тесни червени найлонови шорти и избеляла блузка с Брус Лий и надпис „Царят на Кунг-фу”.

- Какво искаш? – попита то, като извади от устатата си дъвка с дясната си ръка и я разпъна през месестия си нос.
- Искам да се срещна с Физа.
- Защо? – каза то през стиснатите си зъби, разтягайки дъвката още повече.
- Трябва да ѝ дам една книга.

Показах му я. На предната корица беше Катерин Баркли, облечена в униформата си на медицинска сестра. А на заден план имаше малка линейка.

- Книга с разкази ли е?

Посочих му линейката.

- А каква е?
- Разказва се за малки момчета, които си гълтат дъвките и какво правят докторите с тях.

Сега само ме наблюдаваше, без да мърда. Казах му:

- Покажи ми пъпчето си.

Той повдигна блузката с Брус Лий с лявата си ръка, а с дясната умело напъха дъвката обратно в устата си. Имаше грозно изпъкнало пъпче.

- Още шест месеца и ще трябва да ти разрежат задника и да изстържат дъвката.

Лицето му се сгърчи.

- Тичай бързо да я повикаш и ще те науча на един номер, който може и да те спаси.

Физ се появи, сияеща.

- Донесох ти книгата – казах аз и вдигнах Хемингуей.

На лицето ѝ се разля усмивка, която озари света. Усмивката ѝ винаги беше непринудена, пряк отговор на някаква подбуда. Никога не носеше скрит смисъл, неизказан заговор или таен сигнал. Когато нещо я направеше щастлива, тя се усмихваше и светът се озаряваше.

- Ти си луд.
- Това добре ли е или зле?
- Изключително добре! – ухили се тя.

За втори път я виждах така: носеше снежно-бялата курта⁵, с която спеше, косата ѝ беше разпусната по раменете, кожата ѝ блестеше. Сякаш беше излязла от някоя от онези богато украсени книжки с приказки, които четяхме като деца – с курта вместо бялата, свободно падаща рокля. Беше неопишимо красива.

- Къде? – попитах.

---

⁵ Курта – традиционна дреха в Индия, Пакистан, Шри Ланка, Непал и др. Представлява дълга риза до коленете, носена както от мъже, така ѝ от жени. – Б.Пр.

- Къщата е пълна с хора. След малко ще започнат да се будят и да слизат долу.

Беше необичайно спокойна. Това беше още едно нещо за нея, което щях да науча в годините. При все че не беше радикал, не ѝ беше присъщо да нарушава правилата и не се стремеше към дръзки изяви, по своя спокоен начин тя не се интересуваше от порядките и мнението на останалите.

- Все трябва да има свободна стая – казах аз и добавих, поглеждайки към момчето , - където мога да ти обясня книгата.
- А той? – попита Физ.
- Брус Лий, ела тук. – Заведох го в ъгъла на стаята. – Ок, това е номерът. Отиваш сега и сядаш на тоалетната, запушваш си плътно ушите с пръсти и викаш силно „Лиинииии”. Повтаряш го сто и един пъти. И после проверяваш. Ако дъвката не е излязла, го повтаряш още сто и един пъти.

Той изчезна, напъхвайки дъвката обратно в устата си.

- Къде го прати?
- Да прави упражнения по кунг-фу.

Огледах се наоколо. Стаята беше претъпкана с типичните за гостната стая на всяко индийско семейство от средна класа джунджурии: изкуствени цветя, керамични фигурки на божества, маршируващи в колона слончета от сандалово дърво, опърпани натруфени мебели, семейни снимки в нескопосани рамки. Огледах се за изходите. Имаше твърде много врати. Това беше централният кръстопът в къщата. Трябваше да се махнем от там. Умирах да я прегърна, да я помириша зад ухото.

- Къде е спалнята на леля ти?

Лицето ѝ беше пламнало. Мигът на умопомрачението приближаваше. Така ставаше, когато бяхме близо един до друг. В повечето случаи едва можехме да говорим. Нуждата от допир задушаваше всичко останало.

- Ето там – каза тя и кимна към отсрещната стена.

В мига, в който се озовахме вътре, заключих вратата и я притеглих към себе си. Стаята беше тъмна и устните ми бяха навсякъде и бялата памучна риза, която тя носеше, беше блестяща и тънка и аз бях твърд и лудо влюбен и тя беше влажна и невъобразимо красива и ръцете ни бяха грънчари и плътта ни беше глина; и после имаше гласове пред вратата и тя беше на ръба на леглото и аз можех да помириша любовта ѝ и да вкуся любовта ѝ и да чуя любовта ѝ и моята любов се протягаше към нейната и вече бях там, където принадлежах и където исках да живея и където исках да умра и светът се превърна в триене на кожа и светът беше триене на две тела и светът беше само триене на кожа и светът беше течен и светът беше тесен и светът беше горещ и светът се движеше и светът се изплъзваше и светът експлодираше и крайт на света идваше и крайт на света идваше и крайт на света настъпи.

Когато отново бяхме способни да чуваме, някой викаше Физа от дневната. Бяха минали само няколко минути.

- Излез от тук – каза тя и бързо отвори мрежата на един прозорец с широк перваз.

Скочих навън и се приземих в една цветна леха с бодливи червени рози. С уверена стъпка, без да поглеждам назад, тръгнах към портата. Докато махах резето, от някакъв ъгъл на къщата се чу решително „Лиинииии”...

Надолу по пътя подминах дебелия хидроинженер и дебелата му жена, които напредваха с мъка нагоре по хълма. Носеха кошници, пълни със зеленчуци, чиито зелени листа се развяваха напред-назад. Те не ме забелязаха, докато се носех надолу, окрилен от абсолютно щастие.

Беше изминал почти час, но нямаше и следа от автобуса от Бховали. Дъждът вече беше пороен и чадърът „J&V” не осигуряваше кой знае каква защита. От коленете надолу панталоните ни бяха вир-вода и по един ръкав на всеки беше подгизнал. Тъй като беше неделя вечер, автобусите бяха нередовни, а и несеквацият порой сигурно допринасяше за закъснението. Нямаше място за притеснение, че ще изпусне нощния влак за Делхи, тъй

като той тръгваше от Катхгодам в девет вечерта. И макар че, заради плътната завеса от дъжд, се беше стъмнило преждевременно, все още беше шест часа. Тя беше настояла да тръгне по-рано.

Нямаше ток – винаги спираше още в първите минути на внезапна буря – и къщата представляваше тъмен силует през пътя. Стволът на Тришул, нашия огромен кедър, който се извисяваше над всичко, изглеждаше по-черен от всякога. В краката ни долината Бхумиадхар беше злокобна, в съзвучие с тътена на леещия се порой. Като гледаше надолу, човек очакваше някое гигантско праисторическо животно да се изкатери бавно по обраслите пътеки.

И все пак, поради успокояващия начин, по който поройният дъжд в планината действа, сред склоновете и зеленината преобладаваше усещането за непоклатима спокойна и дълбока тишина.

През цялото това време не бяхме разменили и дума. Искаше ми се да кажа нещо, нещо помирително, нещо прозаично, каквото и да е, но нищо не излизаше. Истината е, че умът ми, който толкова дълго се олюляваше сред невероятната бъркотия от чувства и мисли, която така и не успях да изразя със смислени думи, най-накрая се беше вцепнил.

Лицето ѝ беше застинало. Красивата ѝ решителна брадичка, изящният нос, съвършената широка уста – всичко беше неподвижно като стъкло. Говореха очите ѝ. Бяха зачервени и подпухнали от липса на сън и премного плач.

Беше смешно. С години я закачах – тъй като беше развила склонност да го прави често – че плачът ѝ е искрен само когато предизвиква дъжд. А сега валеше като из ведро от предишната вечер, дъждовни взводове маршируваха с боен вик нагоре-надолу по металния покрив и гърмяха вътре през неостъклените прозорци. И тя беше плакала през цялото време.

Мисля, че там, под ридаещото небе, сълзите ѝ най-после бяха пресъхнали.

Двайсет и четири часа е много време.

Шест месеца е много време.

Бяха минали шест месеца от онази сутрин, когато се събудих в нашата стая с изглед към долината Джоликот и не почувствах желание. Бяха минали шест месеца откакто стоях и гледах надолу към долината, преситен и стреснат от изминалата нощ, уплашен за нашето бъдеще.

Шестте месеца бяха преминали много зле. Бяхме поставили помежду си граници, които смятахме за невъзможни.

Личната ни митология след всяко скарване беше, че ние бяхме като плътно закопчано яке с цип: понякога заяждаше и се закопчаваше наполовина; в изключително лоши дни целият цип се разтваряше. Но закопчалката отдолу винаги го придържаше и после отнемаше само миг, за да се закопчае отново догоре. Плътно и топло. Но през последните шест месеца ние не просто разтворихме широко якето на нашата връзка, а взехме и ножици и го срязяхме на две отделни парчета.

Нека да бъде ясно, вината беше абсолютно моя.

С всеки изминал ден усещах, че се превръщам в друг човек; с всеки изминал ден обонянието ми изневеряваше. В продължение на петнайсет години ароматите на тялото й обуславяха живота ми. Дъхът от гънка на кожата й можеше да ме разпали и да ме откъсне от всичко, което правех. Четене, писане, гледане на телевизия, говорене по телефона.

Но когато се върнахме от планината след онази сутрин преди шест месеца, ноздрите ми бяха започнали да се запушват. Опитах се да помириша кожата й: зад ушите, по наболите с косъмчета подмишници, във влажната сгъвка под гърдите, във вдлъбнатината на пъпа, в мъха по корема, в свивките между краката, в тъмното дефиле между бедрата, в ямката зад коляното, в тесните пролуки между пръстите на краката. Опитах се подуша навсякъде, но нямаше смисъл.

И проблемът не беше само в ноздрите ми. Сякаш някой беше изключил всичките ми сетива. Смукането на плътта й, на която й да е част от нея, можеше да ме докара до лудост. Имало е случаи, когато съм падал от върха след като само съм смукал прасците й. Но сега кожата й нямаше никакъв вкус. Като да дъвчеш дъвка часове след като вкусът й се

е изгубил. Очите също ме предаваха. През целия ми зрял живот да я гледам как се преоблича сутрин и вечер беше любимото ми развлечение. Просто бегъл поглед върху разголената ѝ талия или бедро и се възбуждах. Но сега прилежно държах главата си заровена в тетрадките, докато тя смъкваше дрехите си в спалнята и измъкваше бикините си от дънките, подушваше ги за нежелани миризми и ги мятеше в коша за пране.

Не че спряхме да правим любов веднага. Като люлка, която продължава да се движи дълго, след като детето е слязло, инерцията на годините се погрижи да продължавам да я търся. Но представляваше безстрастно съвкупление. Малко ръце, малко устни, малко от старото вътре-вън вътре-вън.

Не падахме от никакви върхове. Всъщност, не успяхме да изкачим нито един.

След няколко седмици Физ започна да се тревожи. Скоро осъзна, че тя поема инициативата, а аз просто се нося по течението. В миналото бяхме играли на подобни игри, да се редуваме кой да бъде агресорът, но това беше различно. Никога не съм бил способен да се правя на хладнокръвен, когато започнеш да разхожда устните си по мен. Сега ѝ се налагаше да полага усилия, за да стана готов. Най-накрая една нощ тя се отпусна изтощена назад, докато аз се бях подпрял на леглото и я гледах как се мъчи. Устата ѝ влажно блестеше на светлината на лампата, но очите ѝ бяха онези, които ме приковаха. Излъчваха объркване и обида.

- Съжалявам – казах, без да я гледам.
- Какво става? – попита тя, също без да ме поглежда.
- Просто забрави. Всичко ще е наред. Ние ще сме наред.

Не мисля, че тя спа през онази нощ. Беше разтърсена. Това ѝ беше чуждо. Непрестанният ми копнеж по нея беше един от основните опорни стълбове на нашия живот. Това беше истината, около която всичко останало за нея гравитираше – работата ѝ, приятелствата ѝ, отношенията ѝ със семейството. Когато нещо я подразнеше или се провалеше, тя можеше спокойно да се завърне в пашкула на моето неизчерпаемо желание. Знаех, че острата ми нужда от нея я правеше силна.

Но желанието е непредвидимо нещо.

Не мисля, че тя спа през онази нощ, но аз спях. Ставах опасно равнодушен. Чувствах все по-малко страст и все по-малко се трогвах от страданието, което ѝ причинявах. Бях прекалено зает да се боря със странните демони, които беснееха в собствената ми глава.

Не след дълго Физ реши, че трябва да се качим за няколко дни при Първичните Неща и всичко ще си дойде на мястото. Едновременно исках и не исках да отидем. Фактът, че тя взе решението ме улесни. Тръгнахме преди изгрев в събота сутрин и се движихме почти без да обелим дума, а песните на Шами Капур весело звучаха от касетофона в колата по целия път нагоре. Не мога да кажа какви мисли я измъчваха, но истината е, че аз нито веднъж не се замислих за нея или за нас. Бях се съсредоточил изцяло върху онова, което ме очакваше на върха на хълма.

Пътуването беше катастрофално. Не успяхме да намерим изгубените ключове за нашите тела и освен това, изглежда бяхме загубили ключа към нашите разговори. Физ се опита неколkokратно, като атакуваше наново нещата, които обичахме – дървета, птици, книги, секс, филми, връзки, музика. Аз се опитвах да отвръщам, но умът беше другаде. През нощта в събота се случи отново – с необикновена сила – и когато се събудих в неделя бях още по-отчужден.

Изпаднах в най-ужасното си състояние, когато отговарях едносрично, като нашия козодой с неговото тък-тък-тък. Физ се нацупи – непрестанното ми отхвърляне вече я ядосваше.

Неминуемо, след закуска се вбесихме и започнахме да си крещим в кошарата за козите за качеството на дървото, използвано за вратите. Млад бор, който вече беше започнал да се изкривява. Аз я обвиних в лошо планиране; тя ми каза, че съм мързелив сбъркан задник. Нарекох я прекалено високомерна; тя ми каза, че съм егоцентрично мрънкало, от най-гадните.

От притеснение работниците си взеха обедната почивка по-рано и се отдалечиха, за да не чуват. Настана тишина. Звучаха единствено химните на Ракшас, който работеше близо до кладенеца.

Вместо в понеделник сутрин се прибрахме още в неделя вечерта. Коего беше по-добре, защото кой знае какви опустошения щеше да предизвика още една нощ там. Пътувахме в още по-дълбоко мълчание от преди, като този път слушахме съзливите песни на Рафи; пристигнахме в Делхи късно през нощта, преодолявайки шофьори-самоубийци, коварни пътища и ревящи камиони и автобуси. Един-два пъти бях обзет от изкушението да се пусна и да полетя към чифт блеснали фарове с величествен трясък.

Така всичко щеше да приключи знаменито, а не с раздялата, която започваше да се промъква към нас.

След това пътуване нещата продължиха да се влошават. Тя се връщаше от интервюта си следобед, а аз лежах изтегнат на счупения диван в малкия ни кабинет, заровен в тетрадките в опит да дешифрирам колелата от думи, и нахвърлях бележки. Тя отиваше в кухнята, запарваше чай за двама ни, оставяше моя на работната маса и отиваше на терасата със своя да нагледа цветята.

- Как мина интервюто?
- Добре.
- Обядва ли?
- Да, в Махарани Багх.
- Какво става с г-жа Злата Кралица?
- Нищо.

Тък тък тък. Беше достатъчно да унищожи всяка връзка.

Тя разбира се не питаше за моята работа. Това беше забранено. Всеки път трябваше да чака аз да заговоря за нея. Старо и непроменимо правило на играта. В никакъв момент не трябваше да се престъпва – нито на върха на страстта, нито в дебрите на интимността.

Но аз знаех, че тя знае, че вече не работя. Една сутрин на излизане от банята я видях да оглежда масата ми за някакви следи от скорошно писане. Не казах нищо. Нямаше значение. Не бях почувствал нищо. По-рано щях да се вбеся.

С дните почти се справяхме, но вечерите и нощите бяха щекотливи. Опитвахме се да ги изтърпяваме, като не оставаме вкъщи – ходехме на кино или излизахме с приятели на вечеря. И двамата пиехме много. Тя изпиваше по три-четири уискита на вечер, а аз по пет-шест. Разговорите ни бяха повърхностни; буквално се олюлявахме, докато си миехме зъбите и се преобличахме.

Радвах се, че е така. Нямаше начин да издържа сериозен разговор или, още по-лошо, разпит. Преди, винаги когато се опитвах да направя нещо, изчаках, докато всичко в главата ми беше подредено и класифицирано, преди да отворя темата пред нея. После оползотворявах нейния принос и доизглаждах нещата. Но сегашното си беше абсолютно отчуждение. Нейният образ почти не се появяваше сред всичко, което изпълваше мислите ми.

Беше особен и тъжен период. И аз се държах зле през цялото време.

Тя направи всичко по силите си. След няколко вълни на цупене, отдръпване и гняв – никоя от които не предизвика нищо у мен: вече бях станал студен като камък – тя започна с опитите. Опитва се отново да се сближи с мен, опита се да ме прикотка, опита се да ме прелъсти, опита се да разбере какво всъщност се случваше. Но щом аз самият не знаех, как би могла тя?

Това в действителност влоши нещата. За първи път в живота ми нейното отчаяние и отявлената ѝ нужда ме накараха да се отдръпна. След като няколко месеца ме оставяше на мира и чакаше да допълзя обратно (в миналото това се случваше до броени дни), решимостта ѝ започна да се пропуква. Аз, естествено, бях благодарен, че не ме занимава.

Чувах я да се движи из къщата. Готвеше, бършеше праха, чистеше банята, миеше пода, поливаше си цветята, слушаше музика от шейсетте.

Телевизорът почти винаги беше включен и чувах монотонния престорен глас от новините. С постепенното изчезване на разговорите от живота ни, тя бързо се беше пристрастила към слушането на новини. Изглежда запълваше ненадейните празнини в живота си с всички разпилян във вселената боклук. Изборът на новинарския канал сигурно е най-странният начин да се почувстваш значим в съвременния свят. Има земетресение в Пуерто Рико, значи животът ми има смисъл. Някакъв обикновен американски лунатик стреля по деца в град в Тексас, значи животът ми има контекст. Някакви печални политици се плюят пред камерата, за да ги снимат, а аз съм съпричастен. Престорената неотложност в гласовете на новинарите ме изнервяше до краен предел. А Физ се опитваше да използва емисиите като колчан със стрели, с който да пробие бронята ми.

Нахлуваше през тясната врата на кабинета и казваше:

- Говорят за евентуална война с Пакистан.
- Индия победи с една обиколка.
- Министър-председателят е обвинен в измама с подкупи.
- Принцеса Даяна спи с бодигарда си.
- Супермен прелита пред прозореца ти.
- Деми Мур пита за теб.

Тък тък тък.

Тък тък тък.

На света нямаше стрела, която да успее да пробие черупката ми. Понякога, когато излизах на терасата за глътка въздух, я виждах да лежи отпусната на дивана в дневната и да слуша музика с отсъстващ поглед и тогава в мен пламваше някаква искра. Но тя ме поглеждаше със скръбните си очи, моментът отминаваше и аз продължавах.

Докато потъваше в отчаяние, тя отчаяно преравяше всички стари ключове за онзи, който ще отвори вратата.

Пробваше с музика: Бийтълс, Дорс, Дилън, Луис Армстронг, Ела Фицджералд, Нийл Даймънд, Саймън енд Гарфънкъл, К. Л. Сехгал, С. Д. Бърман, Гита Дат, Кишор Кумар, Мукеш, Рафи, Аша Бхосле; рагтайм, каввали⁶, Бранденбургските концерти, Девета симфония на Бетовен, Четиридесетата на Моцарт.

Изваждаше книгите и ги струпваше до леглото: Кафка, Джойс, Грийн, Стайнбек, Милър, Найпол, Паунд, Елиът, Ларкин, Одън; „Параграф-22”, „Кланица Номер 5”, „Великият Гетсби”, „Всичко за Х. Хатер”, „Джинджифиловият човек”, „Зорба гъркът”.

Излизаше и вземаше под наем филми, които, на влизане и излизане от стаята, забелязвах, че гледа: „Ваканция в Рим”, „Крадци на велосипеди”, „Ужилването”, „Чайнатаун”, „Амаркорд”, „Ран”, „Омагьосаният”, „Гопи гаен багха баен”, „Апарахито”, „Пяса”, „Половин билет”, „Джагте рахо”, „Абхиман”, „Джане бхи до ярон”.

Изваждаше куртата си, обличаше я и разпускаше косите си.

Обличаше само тениска и се навеждаше пред мен.

Приклякаше на ръба на леглото чисто гола.

Сядаше на пети пред своя шкаф, гола.

Четеше Нанси Фрайдей в леглото и слагаше ръцете си между краката.

Оставяше бикините си да висят на закачалката зад вратата на спалнята.

След като лампите бяха загасени, започваше да шумоли с чаршафа си.

Подстригваше връхчетата на косата си пред огледалото, така че да я виждам.

Оставяше вратата на банята открената, за да чувам как урината ѝ барабани в тоалетната чиния.

---

⁶ Каввали – вид суфийска религиозна музика. – Б.Пр.

Никой от ключовете не се превъртя в ключалката.

Вероятно вече не съществуваше ключ.

Бих бил несправедлив към себе си ако кажа, че не се опитах. Опитах се, макар и непоследователно. Но желанието е интересно нещо. Ако го няма, няма го и нищо не можеш да направиш, за да го призовеш. А, както установих, още по-лошото е, че, когато желанието започва да се изгубва, подобно на потъващ кораб повлича страшно много със себе си.

В нашия случай повлече разговора, смеха, споделянето, грижата, мечтите и почти напълно – най-важното нещо, най-важното нещо – и почти напълно привързаността. Не след дълго изчезващото ми желание повлече след себе си всичко на дъното на морето и само привързаността остана като размаханата ръка на удавник, крепяща се несигурно между живота и смъртта.

Тя се опита да улови мига и да отвори темата неведнъж. Опитва както със сурово изражение, така и с меко; когато се мотаех на терасата и когато бях потънал в работа; в момента, в който се събуждахме и в момента, преди да заспим:

- Трябва да поговорим.
- Да.
- Искаш ли да говорим?
- Защо не.
- Какво става?
- Не знам.
- Има ли някоя друга?
- Не.

- Аз ли направих нещо?
- О, не.
- Тогава какво става, по дяволите?
- Не знам.
- Има ли нещо, за което искаш да говорим?
- Не знам.
- Какво искаш да кажеш с това не знам?
- Не знам.
- Какво искаш да кажеш с това „не знам“?
- Не знам. Това искам да кажа – не знам.

Тък тък тък.

През цялото време се опитвах да спася тази размахана (от привързаност) ръка от безследно изчезване. Някак си усещах, че ако се удави, няма да остане дори един белег върху огромната бурна повърхност, който да ме насочи къде е стояла нашата велика любов. Размаханата от привързаност ръка беше маркер, спасителен пояс, съхраняващ надеждата, че някой ден бихме могли да спасим потъващия кораб. Ако се удавеше, координатите ни щяха да бъдат безвъзвратно загубени и нямаше дори да имаме представа от къде да започнем да търсим.

Дори в моето откачено състояние, образът на подобна безутешност караше сърцето ми бясно да тупти.

Заради безграничната си гордост (и гордостта ѝ с нас), много дълго време тя не се обърна за помощ към никого. Нито приятели, нито семейство. Просто твърде дълго си мислеше, че това е някаква преходна фаза, но после седмиците се занизаха и малко по малко тя започна да осъзнава ужасната истина. Дотогава беше изпробвала всички игри в една връзка: отдръпване, сърдене, прелъстяване, разпит, привързаност, заплаха.

Логика, любов, сладост.

Към нея вече пропълзяваше епитафията. Приемане.

Колкото и да е странно, аз дори не си бях направил труда да осмисля какво се случва. Знаех, че всичко е пълна каша, но не мисля, че осъзнавах, че е поело по заключителния си път. За разлика от тъпата предопределеност, която обуславяше живота ми преди, сега ме занимаваше само едно нещо. Може би в някаква степен съм си мислел, че тя ще ме остави на мира и ще преустрои живота си около мен и новите ми интереси. По-вероятно е изобщо да не съм мислел за нея и за това какво се случва с нея, толкова погълнат бях от новата си фикс идея.

И тогава една вечер тя не се прибра. Работех в кабинета, четях тетрадките, правех записки и съм заспал на счупения диван – беше по-удобен както е счупен, защото така имаше повече чупки за изтягане. Когато на следващата сутрин дойде в кабинета, не казах нищо. Дори не бях разбрал, че я е нямало.

В този ден изобщо не излезе. Затвори се в спалнята и плака. През тънките едноредови стени на нашата мансарда на втория етаж хлипанията ѝ ехтяха из цялата къща. Колкото да отбия номера, ѝ извиках няколко пъти:

- Не прави така.
- Отвори вратата.
- Това е адски глупаво. Така нищо няма да се оправи.
- Физ.

- Физ!

- Физ?

След като си казах формалните реплики се върнах в кабинета. След известно време хлипането ѝ се превърна в тък тък тък и престанах да го забелязвам. Чак когато отидох до кухнята да си взема нещо за обяд го чух отново. Повиках я пак равнодушно, но тя не пожела да отговори.

Много по-късно, когато нощта вече беше паднала, чух вратата на банята да проскърцва. Не посмях да изляза. От банята се чуваха звуци на дейност: търкане на емайла, духане на носа, гаргара, пускане на казанчето, течаща вода, насапуниване, плискане, изтъркване и накрая силното бучене на сешоара. Изумително е колко се усилва всеки обикновен звук, когато двама души в една къща потънат в дълбоката тишина на разединението.

Чух вратата на банята да се отваря, а тази на спалнята да се затваря и, когато малко по-късно отидох уж да глътна въздух на терасата, но главно воден от някакво изостанало любопитство, я видях да излиза - ослепително красива с черни панталони и стилна бяла памучна риза. Косата ѝ беше обемна и – необичайно за нея – се беше гримирала. Само няколко месеца по-рано и това щеше да ме накара да точа лиги, и щях да съм я притиснал с гръб към вратата, наврял нос зад ухото ѝ. Сега не усетих нищо.

Влязох вътре от терасата, давайки ѝ възможност да ми каже нещо. Но под черния молив и под спиралата тя беше сърдита, а очите ѝ бяха зачервени, и тя профуча край мен, лъхаша на „Мадам Роша“, излезе през вратата и тръгна надолу по стълбите, светвайки лампите една по една.

Беше девет и половина вечерта. За петнайсет години никога не беше излизала в този час без мен. Когато се върнах в кабинета и се проснах на дивана, можех да се чуя как дишам.

Не знам кога се беше прибрала, но като се събудих на следващата сутрин, усетих застояла миризма на уиски в дъха ѝ на възглавницата до мен, смачканите ѝ дрехи бяха

разхвърляни навсякъде, а дантеленият ѝ сутиен висеше от едната страна на стола като лиана.

Не я попитах нищо. Тя не каза нищо. А вечерта отново се нагласи и изчезна. На следващата сутрин отново усетих киселата миризма на уиски и един сутиен беше провесен на стола. След два дни я намерих заспала с дрехите.

По-късно ѝ казах:

- Физ, внимавай с пиенето, като караш.

Тя ме погледна с такава болка в очите, че аз се обърнах и се прибрах в кабинета. Нямах идея с какво се беше захванала, а и не ме интересуваше, но не исках да е нещастна. В същото време не можех да изтръгна от себе си нищо, за да я направя щастлива. Смътно се надявах да намери своите източници на щастие някъде извън мен и далеч от мен. (Изродената природа на егоистичната любов: да си великодушен само когато твоите нужди са задоволени.) Но аз наистина не можех да направя нищо.

Около две седмици по-късно нощните ѝ разходки секнаха и точно когато бях започнал да свиквам, утринните алкохолни изпарения изчезнаха. Дрехите бяха там, където им беше мястото, зад вратата на банята и в коша за пране.

Внезапно, приятелите ѝ започнаха да се появяват в къщата по всяко време на деня. Нейните приятели, не нашите. Джая, Мини, Чхая. Уверени силни жени с дръзко самостоятелен живот, за които Физ представляваше симпатична рядкост, нещо енигматично. Те усещаха нейната независимост и нейната нужда и като не можеха да разберат как ги съчетава, едновременно ѝ се присмиваха и ѝ завиждаха. Сега ясно изразеното им присъствие изпълваше малката ни мансарда. Надушваше се определена войнственост – един вид настроение ала декларация на правата – която винаги е била чужда в нашия дом.

Стараех се да стоя в кабинета и да избягвам конфликтите. Гледаха ме укорително, щом ме срещнеха, а после се скупчваха в дневната и говореха тихо и безмилостно.

Понякога изнасяха плетените столове на терасата, пиеха ром „Олд Мънк“ с кола и спореха до късно в благоуханната делхийска нощ. Не ми се е приисквало да ги подслушвам, но ненавиждах факта, че са окупирали терасата. Отнемаха ми единствената възможност за разходка, тъй като след цял ден в кабинета, вечерта обичах да снова напред-назад по терасата, за да избистря ума си.

Струваше ми се, че Физ винаги говори най-малко. Но решението ѝ да разгърне битката и да включи подкрепа отвън също беше нещо ново. В продължение на петнайсет години бяхме считали за светотатство любовният ни живот да бъде отворен за проучване, подобрене или обсъждане от някой друг. Нито една кавга, сърдечна болка или мъка не се беше изплъзвала от крепката ни прегръдка, за да бъде анализирана от приятел или роднина.

Но пък и никога не бяхме живели без страст.

Понякога, когато минавах през дневната и виждах подобната на статуя Джая да стои надвесена над Физ и да ѝ говори настоятелно, а тя, с подпряна на дланите си брадичка, да ме следи с поглед, имах чувството, че това е поредният заговор, насочен към моето изтезаване. Целта беше да се подчертаят нейната болка и нужда и моята очевидна жестокост.

Джая дори, по своя безочлив начин – навряла голямата си обеца на носа в лицето ми – се опита да ме притисне до стената, настоявайки за отговори. Но аз учтиво я отрязах. Все още не бях готов да допусна света в живота си – най-вече, защото дори не знаех какво искам от него. Нямаше значение. Не след дълго присъствието на Джая-Мини-Чхая вкъщи започна да се топи и накрая съвсем изчезна. И заедно с него войнствеността и декларацията на правата.

Отново останахме само двамата.

Накрая Физ преглътна гордостта и мъката и направи нови опити за помиряване. Една вечер ме попита дали искам да излезем на вечеря и аз казах да. Тя предложи да отидем в Дайчи в Саут Екс, но аз не исках да ходим никъде, където е омърсено с наши спомени. Така че отидохме в една нова модерна пицария, която беше отворила на

търговската улица в Дифенс Колони, и седнахме на срещуположни столове близо до големия прозорец.

Тя изглеждаше малка, изгубена и уязвима.

Само ако се бях пресегнал и бях поставил ръка върху нейната, тя щеше да си отдъхне облекчено и всичко щеше да е забравено на мига. Но аз не можех да се накарам да го направя. Студеният излъскан дизайн – безличен хром, стъкло и керамични плочи – ми помогна да остана безучастен. Страстната любов не се проявява на места като тези. От друга страна, Дайчи, със своя остарял интериор, протрити покривки, жълтурковците сервитьори, лъхаци миризми на храни и вкоренени спомени, можеше бързо да ме пречупи.

Изядохме хрупкавите си пици в мълчание и слушахме бърборенето на семействата около нас. Най-накрая тя каза:

- Какво искаш да направиш?
- Не знам.
- Искаш да кажеш, че това е краят ли?
- Не знам.
- Искаш ли да се изнеса за известно време?
- Не знам.
- Не знам. Не знам. Не знам.

Тък тък тък.

Не можех дори да я погледна.

Когато се прибрахме вкъщи и си легнахме, без да ме поглежда тя каза:

- Моля те, ела тук.

Изгасих всички лампи и на светлината на уличната лампа, насичана от вентилатора, развързах лунгито си и се превъртях отгоре ѝ.

Тя започна да ме целува, като използваше езика и зъбите си, и се опитваше да разпали старата магия. Извърнах уста, подавайки лицето си. Ръцете ѝ бяха навсякъде, опипващи добре изучени свети места. Преместих се на хълбока си и сложих ръка между краката ѝ. Тя се плъзна в нейната готовност. Потърках хлъзгавата плът. Бедрата ѝ се раздвижиха. Тя отново ме придърпа върху себе си. Нямах какво да предложа. Бедрата ѝ пак се раздвижиха. Затворих очи, концентрирах се и се опитах да натисна. Но никакво ниво на концентрация не може да помогне на макарон да мине през стена. Изведнъж тя се вкамени. Никой от двамата не помръдваше. Аз лежах като мъртва тежест върху ѝ. Тя почти не дишаше. Претъркулих се. Тя не помръдна. Виждах, че очите ѝ са отворени, вираше се в тавана, докато изкуствената галактика, залепена горе, постепенно не престана да блести от светлината вън.

- Съжалявам – отроних.

Тя мълчеше.

- Няма нищо общо с теб. Аз съм проблемът.

Тя нито помръдна, нито промълви нещо.

Полежах учтиво няколко минути, станах и отидох в банята. Взех сапуна „Детол” и отмих миризмите ѝ от ръцете си.

Когато се върнах, не беше помръднала. Лежеше там, с тениска около кръста, ръце, скръстени под главата, и се вираше в тавана, а сумракът от улицата се разхождаше по хълма на корема ѝ и се губеше в косата. Тя се бореше с потопа от сълзи; повече нямаше да се унижава в мое присъствие.

Не ми идваше на ум какво да кажа. Вдигнах лунгито, увих го около кръста си и отидох в кабинета.

В края на седмицата напълних една мешка, взех велорикша до гарата в Стария Делхи и се качих при Първичните Неща. Ракшас се изуми като ме видя - рано сутрин да излизам от такси „Марути“ и при това сам. Това беше първият път, когато идвах без Физ и вероятно тя сгреша, като ме пусна.

Когато се обади в магазина на тхакура⁷ седмица по-късно, се бях отдръпнал още повече. В действителност, сигурно съм звучал като напълно непознат, защото когато взех слушалката, тя нямаше какво да ми каже, освен да попита за Багхира и за ваксините му против бяс.

Дойде четири дни по-късно, карайки бавно нагоре с джипа.

Ракшас беше по-внимателен към нея от всякога. Долавяше болката ѝ.

Мисля, че ѝ отне съвсем малко време да осъзнае, че не просто бях звучал като непознат по телефона, а че наистина се бях превърнал в такъв. До тогава вече бях освободил Бидеш Лал и неговите кресливи момчета-дърводелци и къщата беше зловещо утихнала, което допълнително увеличаваше бездната помежду ни.

Не се докосвахме; почти не говорехме. Аз прекарвах дните си с тетрадките в недовършения кабинет, седнал на перваза от джайсалмерски камък, и се взирах задълго в долината. Тя прекарваше своите, като обикаляше из двора в сивия си анцуг, размахала заплашително ножиците с оранжеви дръжки; подрязваше и оформяше своите растения, а Ракшас се мъкнеше подир нея със загрижен поглед и торба тор.

Сребърните дъбове, които бяха големи колкото показалец, когато предната година ги купихме от един запуснат разсадник по пътя Рамгарх, сега се изстрелваха нагоре с настървението на местните. По-голямата част от останалите фиданки все още се бореха.

След обнадеждаващ летен цъфтеж, семалът⁸ близо до долната порта почерня през зимата и умря. Шестте фиданки галмохар и амалта, купени от разсадника Джор Багх в Делхи, дори не се захванаха добре и набързо увехнаха, заявявайки предаността си към жегата в равнините.

---

⁷ Тхакур – титла на богаташ,големец, в миналото – господар на селото.- Б.Пр.

⁸ Следват видове дървета, разпространени в Индия и региона. Б.Пр.

Пийпалът до главната порта, който беше пресаден от саксия от терасата ни в Делхи, висеше на косъм – една ситно накъдрена яркозелена издънка възвестяваше за неговите кроежи. Банянт, дълъг колкото малка длан и също пресаден от саксиите на Физ в Делхи, се луташе между живота и смъртта. Твърде корав да умре и твърде горд да прибърза. Китайският бамбук, взет от разсадник в Хапур, не растеше на височина, а вместо това се разпростираше като храст. Джакарандата и качнарът обаче, купени от подножието на Халдвани и посадени по протежението на пътеката, която води към къщата, зеленееха, пълни с жизненост и надежда.

Друго делхийско дете на Физ – шишамът, също беше разлистено и растеше високо, но стволът му беше толкова тънък, че се притеснявахме. Не знаехме дали ще издържи, ако махнем бамбуковия прът, който го придържа. За наша изненада, изобилие от мангови дръвчета се беше хванало на долния склон и избуяваше с тъмнозелените си листа; все обещаващо изглеждаха и един червен кедър, посят между другото, и учудващо – едно джамуново дърво на пътеката зад къщата.

Дървото, с което трябваше да внимаваме, беше една плачеща върба близо до трансформатора. Физ беше отскубнала едно клонче от Навкучхиятал и го беше боднала там, и то незабавно започна да се простира.

Стояхме надалеч един от друг и оставихме Ракшас, който сега беше готвач, надзирател и медиатор, да строи мостовете от храна и чай, които ни позволяваха да седим заедно. Ракшас беше към шейсетте и имаше само една ръка. Веднъж като бил малък, събирал дърва в гората заедно със сестрите си и една пантера изскочила и ухапала лявата му ръка. Двете му по-големи сестри незабавно сграбчили дясната ръка и десния крак на седемгодишното момче и не ги пуснали.

Тъкмо когато пантерата се канела да го довърши, най-голямата сестра – петнайсет годишната Рампиари, скочила върху животното със смразяващ кръвта вик и забила мачетето, с което реже дърва, в главата му. Явно очите на пантерата изскочили от изненада и болка и тя уплашено избягала. Като в същото време отскубнала ръката на малкото момче. Но това не бил краят за ужасеното животно, тъй като Рампиари го атакувала с още един писък. Стреснатата пантера изпуснала ръката, от която капела кръв,

и изхвърчала като стрела, а стърчащото от главата ѝ мачете на Рампиари било като разлюления гребен на индийски фазан.

Младият Ракшак – „бранител”, такова било името му тогава – оцелял и му останал стърчащ петнайсетсантиметров израстък, със стегната и лъщяща кожа, който той можел да мърда и върти страшно енергично. Когато говореше превъзбудено или пееше на висок глас, държеше дясната си ръка неподвижно до тялото, а израстъка размахваше като диригентска палка. Местните се шегуваха, че в годините израстъкът е доставил огромно удоволствие на жените от селото.

Звучеше правдоподобно, защото той беше строен и имаше класически красивото лице на селянин. Широка челюст, широк нос, изненадващо светла кожа и буен мустак. Дори и на шейсет кожата му не беше увиснала, а походката му беше като на военен. Нямаше нещо, което да не може да направи, от рязане, чистене и готвене до поправяне на клапи и бушони и заковаване на врати и прозорци. Притежаваше изумителен вроден талант за строителство и геометрия: зидария, ламарина, дърво, плинтове, греди, ъгли, водопровод, тръбопровод, окабеляване. Всеки път, когато работниците се натъкнеха на спънка, инстинктивно се обръщаха към него.

- Майка му стара! Вие ли сте майсторите или аз?

Изглежда е бил страхотен в спортовете в училище, играл е като централен нападател във футболния и хоккейния отбор, освен това е бил жесток с топката и бухалката на игрището за крикет. Дори на тези години ръката му преливаше от сила. И с две ръце не можел да го победи на канадска борба. Той спрял да учи след осми клас, но от училището го държали още много години, за да печелят от атлетичността му. Бил достатъчно силен да пребори всекиго и веднъж разпален, се превръщал в истински дервиш. В някакъв момент в училище, в чест на чудовищните крайници, които изглежда е имал, получил прякора Ракшас – като многоръкия демон.

Темпераментът му също станал демоничен. Гневът му се разпалваше като клечка кибрит и започваше грубо да обижда и дори да се нахвърля върху хората около себе си. В един момент си седи кротко и наглежда работата, а на следващия е скочил на крака, хванал е съгрешилия работник за врата и го е повалил със силен удар зад ухото и порой от

обиди: Мадарчот! Ганду! Станал си голям като проклета камила, а не можеш и една права линия да начертаяш!

Никой не роптаеше, заради възрастта му, репутацията му и факта, че почти винаги беше прав. А освен това имаше и своите разнежени моменти вечер; тогава прегръщаше работниците, даваше им да си дръпнат от лулата му и по чаша чай и им предаваше мъдростта на годините си.

Физ и аз също бяхме обект на присмеха му.

В лицата ни казваше само:

- Абе, това няма да го намерите в никоя книга на света!

А щом се скриеше от погледа ни, където още можехме да го чуем казваше:

- Бършат си задниците с хартия, изпробват и опознават света от хартия. Как изобщо да научат езика на земята? Как да узнаят тайните на почвата? Я ми кажи, ти би ли си избърсал задника с хартия? По-добре да съм мъртъв, отколкото такъв глупак!

Винаги ни ругаеше заради хигиенните ни навици.

- Кажете – говореше на струпаните работници – как ще се изпразниш напълно, ако сереш, седнал на стол? На стол сядаш като се виждаш с приятелите си и с тъста си. Като ядеш в хотел. Като се явяваш на изпит. Как можеш да сереш на стол? Ако го правиш цял живот, без съмнение ще си останеш пълен с лайна! Нали сте виждали колко запечени изглеждат градските хора? Това е боклукът, който остави белият човек!

Когато се ядосаше на някой работник му казваше:

- Какво ти е? Да не си си обърсал задника с хартия днес?

Ракшас живееше съвсем сам в порутената барака близо до портата, беше безкомпромисно самостоятелен. Съпругата му беше починала преди много години и, макар че снахите му бяха пръснати из околните села, той не можеше да изтърпи да живее

с която и да било от тях. И четиримата му сина бяха в армията и затваряха мъже, които изглежда се страхуваха от баща им повече от всеки друг враг.

Принципно непримирим оптимист, Ракшас също се зарази от сълзливо сантименталното настроение, което Физ и аз налагахме. Започна да си тананика тъжни песни дори и през деня. Ракшас си имаше рутина – на разсъмване и по здрач религиозни и тъжни песни, а през останалото време весели мелодии от хинди филми от петдесетте и шейсетте. Гласът му не беше особено мелодичен, но сега се радвах на постоянното му тананикане. Разчупваше меланхолията в къщата.

Когато не следваше Физ наоколо, той се оттегляше при кладенеца, където двете долини се простираха под него, и с пълен глас запяваше онази религиозна песен, която Ганди беше обезсмъртил по време на борбата на освобождение.

Рагхупати Рагхав Раджа Рам, патит паван Сита Рам;

Ишвар-Аллах тере нам, сабко санмати де бхагван.

Изпяваше безсмъртния химн в различни тоналности и изпълваше долината; изпращаше ни послание, а израстъкът му бавно се въртеше. Но една песен, която някога бе развълнувала милиони, не успя да развълнува мен, а Физ едва ли имаше нужда от нещо, което да задълбочи страданието й.

Пет мъчителни дни след като тя пристигна, една вечер в планината внезапно се изви стихийна буря. Слънцето вече беше залязло, когато задуха лек ветрец. Скоро започна да трещи и бучи из борове и дъбовете. Аз бях горе на хребета и седях заплеснат върху дънера на един стар кедър. Не знам къде беше Физ, но виждах Ракшас долу на пейката до кладенеца. Откъси от неговите песни долитаха до мен през последния час.

Изведнъж единственият звук беше този на профучаващия на стотици метри, през клони, листа и трева вятър, който възвестяваше за това какво следва. Гъсталакът заговори на десетки езици. Дори музиката от филм на Хичкок не може да пресъздаде напрежението, което носи вятърът-предвестник в планината.

Изправих се инстинктивно и когато погледнах надолу, видях Ракшас да стои върху пейката и да оглежда върховете, заслонили очи с дясната си ръка. Щом проследих погледа му, видях как масивните сиво-черни облаци се трупат на слоеве по цялата дължина на долината. Бяха апокалиптични в своята заплаха и величина. Съвсем скоро щяха да се стоварят върху върховете и върху нас. Хълмовете бързо притъмняха, както си гледах. Той се обърна към мен и изкрещя. Яростния вятър отнесе думите му в обратната посока, но единствената му размахана ръка беше красноречива.

Забързах надолу по стръмната, застлана с борови иглички пътека и докато се наведе и мина през разхлабеното място на бодливата тел, вятърът беше станал мокър – като предупредителните пръски на плажа преди вълната да удари.

Ракшас беше изчезнал, най-вероятно да прибере столовете и дрехите и да затвори и залости вратите и прозорците. Багхира се раздираше в тясната кухня в пристъпи на страх и неподчинение, лаеше по фучащия вятър и снишаващите се облаци. Някакъв прозорец хлопаше неспирно в другия край на къщата. Някой се добра до него и шумът спря. Ламариненият покрив се раздвижи, обтягайки се със скърцане и стенания. Не след дълго се тресеше леко, а когато бесните ветрове се вмъкнаха под кожата му, започна да препуска във всички посоки. Скоро се съревноваваше с Бидеши Лал и кресливите му пъпчиви момчета с цялото им чукане и блъскане.

Вятърът се плъзгаше, влажен и неумолим, и започваше да ме шибя; издуваше ризата ми и ми пречеше да пазя равновесие. Забързах надолу от кладенеца към горната тераса и към бетонната плоча, която бяхме отлели, когато купихме къщата, и потърсих убежище на завет в недовършената ни баня.

Да гледаш долината отгук, беше като да се взираш в пейзаж на непосилна красота и ужас. Внушителните черни облаци убиха деня и се спусна злокобна сивота. Внезапните летни бури не бяха необичайни за Гетия, но обикновено удряха по пладне и без дъжд. Само разкъсващи свистящи ветрове, които поваляха всичко и го размятаха наоколо. В ясен ден сухата буря беше просто буйно и хаотично нещо; в сумрака, придружена от силен дъжд, облаци и виещи ветрове, беше нещо страховито и не от този свят.

Докато гледах, всяко дърво или стрък трева на всеки видим склон се движеше своеволно. Люлееха се, развяваха се, извиваха се, шумоляха. Без да може да го види, човек знаеше, че всяко живо същество в тази просторна долина беше обезумяло, прибираше се вътре заедно с всичко, което цени, в скришни кътчета и пролуки, откъдето ще има шанс да се опълчи срещу опустошителния вятър.

Козите, кучетата, конете, кравите тази вечер щяха да спят заедно със стопаните и стопанките си. Гъстите лантанови храсти надолу от къщата щяха да подслонят хиляди птици – козодоят щеше да спи крило до крило със славея и дрозда. Милиони нощни пеперуди щяха да се залепят по вътрешността на кухи дървесни стволове и да се подготвят за гладна нощ. Стотици семейства щяха да мълвят изпитани молитви, докато се свиват под старите си юргани и се надяват покривите им да не ги изоставят посред нощ, отнесени от фучащите ветрове.

След като достатъчно дълго предупреждава, дъждът удари с яростта на боксьор в първия рунд. Като вихрушка от удари падаха капки колкото юмрук, трещяха по ламаринения покрив и се разплискваха по бетонната тераса, жилейки, където ме уцелят. Отне ми десет секунди да прекося терасата, за да стигна до спалнята, но вече бях мокър до кости.

Ракшас беше долу в кухнята и палеше приклекнал ветроупорните фенери. Токът беше спрял още при първия мощен порив, много преди да завали. Хората от електроцентралата винаги взимаха тази предпазна мярка, за да не изкушават природните божества. Утре сутрин щяха да се опитат да го пуснат, нямаше да успеят и щяха да се помъкнат по хълмовете да отстраняват повреди.

Ракшас запарваше джинджифилов чай, но силният му аромат се задушаваше от вонята на газта, с която пълнеше лампите. След няколко дни запя друг, макар и също толкова популярен химн – несъмнено повлиян от вилнеещите стихии. Пееше се за епохата на упадък, предречена от Бог Рам, в която живеем сега. Време, в което користта пиршествува със земните дарове, докато доброто драпа да оцелее.

Рам Чандра кех гайе Сита се, ейса Калюг аега;

Ханс чхугега дана-тинка, каува моти кхаега.

Разгънах сгъваемия брезентов стол и седнах да чакам чая. Беше увлекателно да гледаш как Ракшас работи. С една ръка сръчно развинтваше резервоарчето на лампата, вкарваше фунията, наливаше газта от пластмасово канче и отново го завинтваше, като през цялото време стискаше лампата между краката си; после отваряше прозорчето, изваждаше фитила, вземаше свещта, запалваше фитила, плътно нагласяше обратно прозорчето, избърсваше го с мръсен парцал, оставяше настрана оживялата лампа и придърпваше следващата в краката си. И през цялото време чудовищната ръка се мятеше повелително в такт с химна.

- Покривът на Бидеши Лал дали ще издържи? – попитах аз.
- Разбира се, че ще издържи, господине – каза той с типичния си оптимизъм. – Това далеч не е най-лошата буря, която тази къща е виждала или ще види.
- Покривът бил ли е отнасян някога?

Той постави третата запалена лампа до предните две, извади голямо тъмнозелено парче хашиш от джоба на ризата си, отхапа малко, разтри го между пръстите си, натъпка го в лулата си и я запали със свещта. Дръпна дълбоко и тежкият сладък аромат се разнесе из стаята, убивайки миризмата на газ и джинджифил. Облегна се назад към стената, а жълтите отблясъци подчертаваха красивите му черти; всмука дим през свития си юмрук и каза:

- Господине, когато му дойде времето, нищо няма да може да го удържи. Нито най-добрите майстори, нито най-дългите гвоздеи, нито най-здравите стоманени обкови.
- А бил ли е отнасян някога? – попитах отново.

Без да ми отговори, той стана, махна чая от огъня, прецеди две чаши и ми подаде едната и после се върна и седна в същата поза, облегал на същото място на стената. Дръпна шумно от лулата и със сериозния тон на селски разказвач каза:

- Слушайте, господине, ще ви разкажа за първия път, когато покривът на тази къща беше отнесен из основи.
- Добре.
- Хиндустан все още не беше свободен. На белия човек му оставаха още много години, а пътят към Нейнитал беше само коларски друм. Леопардът властваше над хълмовете, а водата в езерата беше чиста като сълза. Баща ми обикновено го нямаше – той работеше в Гетия. Беше дошъл да посети семейството на чичо ми в Бирбхати. Чичо ми работеше в спиртната фабрика и всеки уикенд носеше въщи контейнер с бира, който всички ние изпивахме. Синът му даже се казваше Бир Бахадур Сингх. Всеки си мисли, че е кръстен „Вир” - герой, за да бъде смел, но истината е, че беше кръстен на английската бира, с която всички се наливахме.

Аз се разсмях, но той остана сериозен. Вятърът и дъждът виеха шумно отвън, блъскаха по прозорците и вратите и обстрелваха стъклата като с картучница. Небоядисаните рамки на прозорците започваха да пропускат малки капчици. Той вдъхна аромата на тревата, затвори очи и продължи:

- Беше късна лятна вечер като тази, чичо ми тъкмо се беше прибрал с контейнера бира и всички бяхме насядали пред нашата колиба и пиехме, когато изведнъж чичо ми вдигна глава, погледна по цялата дължина до дъното на долината, където реката слизаше при Катхгодам, скочи и извика: „Ставайте всички! Бързо! Приберете всичко вътре!”. Погледнахме накъдето гледаше той и в далечината видяхме чудовищни черни облаци да се кълбят към нас като пухтяща парна машина от Делхи.

Леля ми нададе силен вопъл и всички се разтичахме наоколо, влачейки и носейки разни неща навътре. След една минута вече цялото село търчеше нанякъде и всички си крещяха. Не знам какво беше прихванало Онзи горе през онази нощ, но беше решил, че трябва да даде урок на поданиците си. Онази нощ беше тогава, а тази е сега, но едно нещо ще ви кажа, господине, за всички тези повече от петдесет години съм виждал много неща, но не съм виждал нещо

подобно. И нека ви кажа, че никога не съм бил по-уплашен – нито дори, когато леопардът беше захапал ръката ми.

Отпих глътка от чая си. Беше прекрасен. Това, което ние наричахме сърррчай: много подсладен, димящ и, който се пие с шумно сърбане. Съррррр...

Ракшас на свой ред отговори със сърррр и заговори отново:

- Бурята ни заблъска от всички страни и аз се вкопчих в майка си. Вятърът виеше толкова силно, че макар да стояхме един до друг, трябваше да си крещим, за да се чуем. А дъжда, кучият му син! Това не бяха капки. Като че ли някой неспирно изливаше река върху главите ни. И после покривите започнаха да отлитат в нощта.

Багхира влезе тихо и легна в краката ми. Наведох се напред и започнах да галя рунтавата му козина. Беше по-черен от безлунна нощ, чистокръвна бутанска овчарка с клепнало ляво ухо, което никога не се вирваше. Багхира притежаваше спокойния нрав, характерен за планинците: никога не се молеше за храна, нито лаеше без причина. Въпреки това, всички в района се страхуваха от него. Защото в планината познаваха свирепостта на бутанската овчарка и се знаеше, че в добър ден две от тях могат да повалят даже и пантера.

- Когато покривите започнаха да отлитат, някой захлопа по нашата врата и чичо ми се втурна да помага. Вятърът беше толкова силен, че не можехме да затворим вратата след него. Десетима от нас, включително майка ми, леля ми и братовчедите, дърпахме заедно, но вятърът вече беше изпълнил къщата и всичко беше във въздуха, и после боровите греди на покрива се разтресоха и гвоздеите, въжетата и стоманените ремъци се разхлабиха, и треперещият покрив заподскача, и после се чу раздиращ звук и ние погледнахме нагоре към тъмното, бурно и дъждовно небе, нелепо сграбчили една врата, от която вече нямаше полза.

Станах и донесох една чаена бисквита за Багхира. Той я взе внимателно в уста, без да се лакоми. Ракшас каза:

- Със стари сарита майка ми ме завърза през кръста за братовчед ми Бир, а сестра ми Чхутки завърза за Рампиари. Защото вятър, който може да отнесе покрив, можеше да отнесе и дете. Наоколо беше черно като смъртта и имаше толкова много шум – от дяволския вятър, поройния дъжд, гръмотевиците, дрънчащите ламаринени покриви, трошачите се греди, викащите хора, воят на животните, плачът на децата – имаше толкова много шум, че човек не разбираше какво се случва. Беше като края на света. Изведнъж се разнесе рев, сякаш планината над нас започваше да пропада. Всички се затичаха стремглаво надолу по склона, без да знаят в коя посока беше избавлението. Почвата беше станала на попара и се бяха появили рекички, а Бир и аз падахме и се препъвахме, и тичахме, и падахме, и се препъвахме, и тичахме, и не знаехме дали тътенът в ушите ни беше от реката под нас, или от пропадащата планина зад нас, или от пулсиращата кръв в главите ни. Най-накрая видяхме един скален навес и се сгушихме под него, вкопчени един в друг.
- Само двамата ли? – попитах аз.
- Да, не знаехме къде са всички останали, а и бяхме твърде премалели, за да ни е грижа. Заспахме и, когато се събудихме, денят беше ясен, небето беше синьо, слънцето грееше, а дрехите ни бяха изсъхнали на нас с калта. Ако погледнеш нагоре в този ден, човек би помислил, че светът е съвършен, но погледнеш ли надолу, беше сякаш Чингиз Хан е прегазил долината и селото. Цели борови и дъбови гори бяха изкоренени. Имаше повече дървета, легнали на земята, отколкото такива, устремени към небето. Земята се беше свлякла на стотици места и всяка пътека беше затрупана с камъни и кал. В нашето село нямаше ни един останал покрив и всичко, което хората притежаваха, беше разпиляно по планинските склонове – дрехи, съдове, покриви, мебели.
- А тази къща? – попитах.
- Като гигантска шапка, покривът на тази къща лежеше в долината. Този великолепен покрив, най-големият наоколо по онова време. Дървото беше непокътнато, ламарината беше непокътната, нямаше нищо повредено. Сякаш

някой демон беше повдигнал шапката от къщата и внимателно я беше поставил петстотин метра по-надолу. Всички ние отидохме да го видим и да се покатерим върху него, да тичаме по него и под него. Господарката пристигна следобед, с пушката си в ръка. Всички се отдръпнахме. Тя бавно обиколи целия покрив, после даде знак на Гадж Сингх и се отдалечи в тръс на коня си. Вечерта Гадж се върна със стотима мъже, които вдигнаха шапката и за една нощ я пренесоха нагоре по хълма обратно до къщата. На следващата сутрин покривът отново беше върху ѝ и десетина дърводелци усърдно го зачукваха, заковаваха и закрепяха. Естествено, на останалите нас ни отне седмици да построим наново покривите си. След това селяните започнаха да казват: „Какво да каже за нея човек? Това, което за нас е покрив, за нея е просто шапка. Докато ние изчакваме съдбите си, тя гради своята.”

- И този покрив не е бил махан оттогава?
- Не, доколкото си спомням. Не и докато вие не го свалихте и не поставихте нов.
- Това, което магнахме, е бил оригиналният покрив?
- Хайде де, не видяхте ли дебелината на онази ламарина? Това си беше чиста стомана. Защо мислите всички в селото ви умоляваха за поне един лист? А вие ги раздавахте, като че ли сте наваба⁹ на Джагдевпур!

Оставих чашата си и излязох на предната веранда. Бях малко замаян от наркотика. Ракшас вече дърпаше спокойно от лулата си.

Дъждът раздираше земята. А вихърът размяташе безпощадно дърветата насамнатам като вбесен учител в класна стая. Само нашият кедър – Тришул¹⁰, изглеждаше непоклатим в своята монолитност.

През яростта на вятъра и дъжда можеха смътно да се забележат няколко светлинки на склона Нейнитал, под училището „Сейнт Джоузеф”. Срещу къщата, планината представляваше тъмно, мрачно очертание, по-тъмно от дъжда, по-тъмно от нощта. Не се

⁹ Наваб – феодал, господар, управник на регион (урду) –Б.Пр.

¹⁰ Тришул – тризъбец (санскрит), атрибут на бог Шива. – Б.Пр.

виждаше дори светла точица от храма, който беше кацнал на върха ѝ. На верандата, два етажа под покрива, трополенето на дъжда по ламарината беше притъпено – тук долу се чуваше по-малко ефектният, по-плътен звук на твърда вода, която се стоварва върху мека земя.

Бях стоял там дълго време, когато изведнъж осъзнах, че не съм сам. На първото и единствено стъпало към верандата, прегърнала четвъртитата каменна колона най-вдясно, докато дъждът се изливаше върху тялото ѝ, подгизналата кожа и душа, седеше Физ.

Тя беше толкова неподвижна; притаена толкова близо до голямата колона, че аз не бях усетил присъствието ѝ. Беше като статуя на дварпал – древен страж на изоставен замък. Сладострастна сянка, която пази от всички нежелани присъствия, на мъже и души – вълнистата ѝ коса сега беше права, класическият ѝ профил беше гравирани върху течната нощ, ръцете ѝ бяха отпуснати върху коленете, а дланите събрани.

Сърцето ми подскочи. През цялото това време не ми беше хрумвало да се запитам къде беше тя. Инстинктивно ми се прииска да протегна ръка към нея. Но нещо ме възпря. Знаех, че един жест щеше да доведе до други неща. Казах само:

- Физ, не стой на дъжда. Ще се разболееш.

Тя не отговори.

Повторих го. По-твърдо.

- Физ, не бъди глупава – влез вътре.

Тя не каза нищо. Не отбеляза присъствието ми дори и с най-малкото движение. Стоях там, изпразнен от каквото и да било чувство, и се чудех какво да направя.

- Физ! – повторих напразно.

Неспособен да си тръгна, неспособен да превъзмогна себе си, отидох и се стоварих на тежкия чугунен драконов стол до вътрешната врата.

- Отивай да си лягаш – казах на Ракшас, който дойде за вечерята.

Пороят не стихваше, а ние не помръдвахме. Аз непрекъснато задрямвах и всеки път щом се разбудех, силуетът ѝ беше непокътнат. По някое време през нощта раменете ѝ започнаха да се тресат – дали от студ, или от плач не можех да кажа. Нито можех да се накарам да отида при нея. Наблюдавах и спях. И когато се събудех, отново наблюдавах.

Първата светлина се появи сива и студена, бореща се с дъжда и облаците за място. Това беше битка, която нямаше да спечели докрай през целия отвратителен ден. Но малко по малко контурите на света се възвръщаха – дърветата, хълмовете, отдалечените къщи, всички те подгизнали, безцветни и капещи. Багхира излезе отвътре, застана на средата на верандата и се отръска енергично, разпръсквайки милиони студени капчици във въздуха.

Изобличена от пропълзяващата светлина; нежелаетца повече да бъде обект на моя зорък поглед; със сигурност мокра до кости и със сигурност в края на някакво среднощно пътуване, Физ най-накрая помръдна. Тя се изправи с ръка на колоната – панталона и ризата ѝ бяха залепнали по нея на мокри петна – и след като за момент раздвижи коленете си внимателно, излезе в проливния дъжд и се отправи към портата.

Гледах гърба ѝ, докато се отдалечаваше надолу по полегатия склон. Ходеше като селянка, с тежка стъпка и здрав усет за връзка със земята.

Тя отпусна ръце на старата счупена порта, подпря на тях брадичката си и се загледа надолу към тъмната долина Бхумиадхар. От такова разстояние и през живата завеса от дъжд беше невъзможно да видя изражението ѝ, но можех да си представя как долната ѝ устна потреперва, докато блуждае из междинната зона на унижителното ридание и гордото отчаяние.

Стоеше там и се взираше навън, една самотна, призрачна фигура. От време на време преминаваше някой камион и изпъшкваше на завоя, преборвайки лекия наклон и шибация дъжд.

След доста време, както ми се стори, тя смени позата си, наведе се и нагледа фиданките на пийпала и галмохара, които ограждаха портата, и после тръгна бавно покрай каменната стена, проверявайки всяка една фиданка, която беше засадила. Орех, круша, сребърен дъб, кадам, бамбук, калистемон, плачеща върба, качнар, джакаранда, къдраво

зеле, сапиндус, цветен калистемон – скри се от погледа зад къщата – червен кедър, хималайски кедър, шишам, чир, бандж, лайм, джамун, бугенвилия, гуава, касия, източна туя, сурай, манго. Тя коленичеше и опипваше всяко растение, галеше листата им, помирисваше някои от тях, докосваше други с лице. Аз останах неподвижен, парализиран между отчуждението и спомена.

Изтекоха много минути. После тя се появи от другата страна на къщата. Мина покрай мен, без да ме погледне; в свитите си длани държеше различни видове листа. Седях там, без да знам къде да отида, без да знам какво се случва с живота ми.

Тя прекара остатъка от деня в недовършения кабинет, седнала на джайсалмерския перваз; гледаше надолу към долината Джоликот, а дъждът се изсипваше на една ръка от нея. В ярката светлина на деня няха смелост да делия едно пространство с нея. Седях на горната веранда – тази, която опасваше къщата – слушах проливния дъжд и гледах в нищото.

В късния следобед дочух скърцането на дъските на пода. Беше нейната походка – твърда и тежка. Влезе в нашата стая и, когато след няколко минути се обърнах леко да погледна, тя натъпкваше дрехите си в кожената чанта.

Когато слязохме долу, Ракшас и Багхира чакаха на верандата. Тя почеса Багхира по гушката няколко пъти и повтори инструкциите на лекаря за раните от кърлежи под рамото му.

Ракшас каза:

- Върни се скоро, диди¹¹.

Бях отворил големия зелен чадър „J&B” и изчаквах там, където започваше дъжда. Тя пристъпи под чадъра, без да ме докосва, и двамата безмълвно тръгнахме надолу в съвършен синхрон. С хилядите разходки за последните петнайсет години крачката ни се беше усъвършенствала. Слязохме по старите каменни стълби, свихме надясно под стария

---

¹¹ Диди – сестро, како (хинди), използвано тук като обръщение, изразяващо близост- Б.Пр.

ни кедър и се спуснахме до долната счупена стара порта, през която бяхме влезли първия път, когато дойдохме да видим къщата.

Сега нямаше врата и трябваше да отместя двете спирали от бодлива тел, за да преминем. Инстинктивно тя хвана дръжката на чадъра, докато аз откачах телта от извитите гвоздеи в колоната. Като се обърнех, виждах едноръкия силует на Ракшас, застанал под навеса на откритата веранда, да гледа към нас.

Прекосихме пътя и застанахме до потрошеното каменно заграждение. Тук бяхме седнали за първи път – на прекрасната слънчева светлина, под сияйното, синьо небе – съзерцавахме къщата, убедени, че беше това, което сме търсили цял живот и където щяхме да прекараме остатъка от живота си.

Свежият въздух и слънцето караха кожата й да блести и Физ беше казала:

- Сякаш имаме кармична връзка с това място.

Сега стояхме под проливния дъжд и чакахме автобуса от Бховали, който щеше да я откара до Катхгодам и надалеч. На практика нямаше никакъв трафик нагоре или надолу и под завесата от несекващ дъжд и нарастващата тъмнина, като нищо можеше да сме застанали на билото на планината преди сто години – преди електричеството, преди автомобилите, преди Ганди, преди Независимостта. Преди любовта.

Моите родители и родителите на моите родители, както и нейните родители и родителите на нейните родители и така нататък, не разбираха концепцията за романтична или сексуална любов. Те разбираха брака, парите, дълга, сношението, децата. Ние си мислехме, че не разбираме нищо друго освен любовта. Но сега стояхме на място преди електричеството, преди автомобилите, преди Независимостта, преди любовта и аз поне вече не знаех дали изобщо разбирам нещо, а дали тя разбираше, нямаше как да узная.

Стояхме там толкова дълго, че чадърът започна вече да не ни предпазва. Водата нахлуваше вътре и намокряше страните ни. По едно време Ракшас слезе, облечен с тежък зелен военен дъждобран, и предложи на Физ да тръгне на сутринта. Това беше спазване на етикета. Познаваше характера й. После се качи обратно и отново застана на терасата под навеса.

Доста време след седем часа видяхме широко разположените очи на автобус, който се носи през планината към нас. Стенейки в дъжда, бавно взе последния завой и навлезе в правата отсечка към нас. В един момент, докато се приближаваше и непрекъснато намаляше скорост, бяхме напълно заслепени. Мина покрай нас и спря, предната му врата застана точно пред краката ни и ослепителния блясък се скри от погледите ни. Като повечето планински автобуси и този беше стар и двигателят му дрънчеше нездравно, сякаш някой беше пуснал шепа стъклени топчета в механизма.

Вратата рязко се отвори, след като един слаб млад кондуктор я дръпна силно. Беше облечен с тесни сини дънки под разтвореното си наметало с цвят каки и имаше високомерен, старомоден, извит нагоре мустак. Тя му подаде чантата си и с едно плавно движение той я метна на седалката до вратата. Тя постави ръка на стоманената дръжка, той се отмести и с едно издърпване тя беше в автобуса.

Вкарах главата си вътре и погледнах. Имаше едва десетина пътници и всички бяха свити под парцаливи наметала. Тя беше минала от другата страна и седеше зад шофьора. Младото момче ме чакаше да се кача, но аз само сгънах зеления чадър и му го подадох. Той стоеше озадачен.

Аз се дръпнах и, с изпъната напред ръка и отворена длан, бързо минах пред автобуса. Дъждовни нишки пробождаха жълтите фарове. Дрънчащият двигател изпускаше горещ пушек, който минаваше през дъжда. Когато потропах силно от страната на шофьора, един стар сикх отвори вратата. Носеше износен зелен военен анорак.

- Сардар джи¹², внимавайте моля – казах аз.
- Не се страхувай, синко – отговори той и затвори плътно вратата

Пристъпих назад, когато той запали двигателя, който изхвърли сиви газове, и с шумно изскърцване мина на скорост.

Автобусът рязко се раздвижи; тя стоеше на прозореца, косата ѝ беше гладко опъната назад, класическият ѝ профил беше обърнат право напред и аз не можех да видя дали лицето ѝ беше мокро от дъжда, или от нещо друго.

---

¹² Почтително обръщение към сикх.- Б.Пр.

И после виждах само чифт слабо светещи червени стопове.

За нула време автобусът сви на следващия завой и изчезна.

Дълго време стоях на средата на пътя открит за небесата и оставях водата да попие в кожата ми, докато първоначалната ѝ студенина не стана топла и приятна.

Когато се прибрах в къщата, качих се в нашата стая и свалих всичките си дрехи, и се почувствах гол и празен, както в деня, в който съм се родил.